

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

992

Vragen van het lid **Geurts** (CDA) aan de staatssecretaris van Economische Zaken en de minister en staatssecretaris van Financiën over *het bericht «Zeven boeren per dag stoppen ermee»* (ingezonden 5 december 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Dijkema** (Economische Zaken) (ontvangen 10 januari 2013) mede namens de staatssecretaris van Financiën

Vraag 1

Kent u het bericht «Zeven boeren per dag stoppen ermee»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u dat vergrijzing één van de oorzaken is en dat bedrijfsopvolgers moedeloos worden? Wat gaat u doen om deze jonge ondernemers weer een toekomst in de agrarische sector van Nederland te bieden en de positie van Nederland als tweede agro-exporteur te behouden?

Antwoord 2

Nee, ik deel niet de opvatting dat bedrijfsopvolgers moedeloos worden. Het is al decennia het geval dat jaarlijks 3% van de agrarisch ondernemers hun bedrijf beëindigen en dat er daardoor steeds minder agrarische ondernemingen zullen zijn.

Door de automatisering en het hogere opleidingsniveau van agrarische ondernemers kunnen de boeren en tuinders van morgen steeds grotere bedrijven aan. Het is dan ook een positieve ontwikkeling dat hoogopgeleide jongeren steeds vaker kiezen voor een baan als agrarisch ondernemer.

Door de overheid wordt al heel veel gedaan om agrarisch ondernemerschap te stimuleren. Zo wordt door de landbouwvrijstelling fiscaal gestimuleerd om agrarische bedrijven van de ene op de andere generatie over te dragen. Hierdoor wordt de solvabiliteitspositie niet door toedoen van de overheid verlaagd.

Daarnaast worden agrarische ondernemers in Nederland gestimuleerd in hun bedrijfsvoering en -inkomen door:

¹ <http://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2012/12/Zeven-boeren-per-dag-stoppen-ermee-1117753W/>

- GLB (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid) steun;
- fiscale voordelen: zowel specifiek (o.a. landbouwvrijstelling in de inkomstenbelasting, verlaagd tarief energiebelasting op aardgas glastuinbouw, EIA (Energie Investeringsaftrek) / MIA (Milieu Investeringsaftrek) / VAMIL (willekeurige afschrijving milieu-investeringen) en cultuurgrondvrijstelling overdrachtsbelasting) als generiek (o.a. zelfstandigenaftrek, bedrijfsopvolgingsfaciliteiten en de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek in de inkomstenbelasting);
- specifieke steunmaatregelen (jonge boerenregeling).

Vraag 3

Hebt u kennisgenomen van de assurantiebelasting alsook de kosten van rode diesel voor boer en tuinder in de ons omringende landen? Deelt u onze mening dat Nederlandse ondernemers benadeeld worden ten opzichte van hun collega's in de ons omringende landen? Welke initiatieven gaat u ondernemen om de administratieve lasten in de land- en tuinbouw terug te dringen?

Antwoord 3

Vanwege de complexiteit van de assurantiebelasting in omringende landen is de Nederlandse assurantiebelastingdruk lastig te vergelijken met die in omringende landen. Wel bestaat bij het kabinet het beeld dat Nederland met het huidige tarief van 9,7% onder het gemiddelde zit van de omringende landen en met het tarief van 21% vanaf 1 januari 2013 boven het gemiddelde. Wat betreft de rode diesel is in de inmiddels van kracht zijnde Wet uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013 bepaald dat met ingang van 1 januari 2013 het verlaagde accijnstarief hiervoor wordt afgeschaft. In onder meer België geldt nog wel een verlaagd accijnstarief. De accijnzen en assurantiebelasting zijn slechts enkele onderdelen van het totale fiscale stelsel. Ook is het fiscale stelsel slechts een onderdeel van het totaal van aspecten die bepalen of Nederland een gunstig ondernemingsklimaat heeft. Het afschaffen van het verlaagde accijnstarief voor rode diesel en het verhogen van de assurantiebelasting hebben geen gevolgen voor de administratieve lasten in de land- en tuinbouw.

Vraag 4

Hebt u kennisgenomen van de toenemende eisen van banken die aan financieringen in de land- en tuinbouw worden gesteld? Welke mogelijkheden ziet u om de financieringsproblematiek het hoofd te bieden?

Antwoord 4

Ja, het is mij bekend dat banken toenemende eisen stellen. Echter, ik zie het als een gezonde ontwikkeling dat agrarische ondernemers met een goed onderbouwd ondernemingsplan contact met een bank zoeken voor een financiering. Afgelopen decennium is de solvabiliteitspositie in de agrarische sector immers behoorlijk verlaagd. Een kritische blik van de kapitaalverstrekker is voor de continuïteit van de agrarische sector daarom geen verkeerde ontwikkeling.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de consument de kostprijsstijging zou moeten merken in de aanschaf van het voedselpakket? Welke inspanningen onderneemt u om de kostprijs van ondernemers in de land- en tuinbouw te verlagen?

Antwoord 5

Het zou een ambitie van de gehele agroketen moeten zijn om alle kosten die gemaakt worden voor een bepaald voedingsmiddel, meegenomen worden in de consumentenprijs.

Voorts is het de ondernemersruimte van de agrarische ondernemer om de hoogte van zijn of haar kostprijs te bepalen.